Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1998 йил 7 август жума

Сотувда эркин нархда

№ 157 (1938)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

Мустақилликнинг 7 йиллиги олдидан

ВАТАН ШУКУҲИ

Публицистик монолог

1991 йил 31 август Ўзбекистон тарихида, ўзбек халқи хотирасида абадул-абад муҳрланиб қоладиган муборак сана. Шу куни Президент Ислом Каримов Ўзбекистоннинг давлат мустақиллигини эълон қилди. Бу ҳақиқий жасорат, бу чин қаҳрамонлик эди.

Мустақиллик!

Бу сўз бўрон эди — мудроқ элни уйғотди.

Бу сўз чақмоқ эди — карахт вужудларни уйғотди.

Бу сўз шамшир эди — юрак-юракларни уйғотди.

Бу сўз олов эди — ўзбек, Ўзбекистонни уйғотди.

Мустақиллик!

Бу сўз — асрий орзумиз эди, ушалгани рост бўлсин!

Бу сўз — ёвга қасосимиз эди, бўшалгани рост бўлсин!

Бу сўз — ору номусимиз эди, қўшилгани рост бўлсин!

Бу сўз — ўзу ўзлигимиз эди, боқийлиги рост бўлсин!

Мустақиллик!

Бу сўз — бизга озодликни мўл берди.

Бу сўз — бизга тенглик берди, нур берди.

Бу сўз — бизга кенглик берди, қўр берди.

Бу сўз — бизга тинчлик берди, дур берди.

Энди онани асрагандек, фарзандни асрагандек, Ватанни асрагандек бу муқаддас сўзни ҳам мангу асрамоқ ва эъзозламоқ керак.

* * *

Сен киндик қони тўкилган тупроғингни жуда-жуда яхши кўрасан. Тўйини, тантанани, даврани яхши кўрасан. Ҳовлингни, бир парча еringни яхши кўрасан. Жонажон далангни, пахтангни, буғдойингни, қўю қўзингни, дашту-яйловларингни яхши кўрасан. Топган-тутганингни қўшнинг билан, дўсту ёринг билан, элинг билан баҳам кўрасан.

Энг муҳими:

Сен волидангни яхши кўрасан — уни бошингга кўтарасан.

Сен падари бузрукворингни яхши кўрасан — уни тоғдай улуғлайсан.

Сен фарзандингни яхши кўрасан — унга доимо парвонасан.

Сен Ватанингни яхши кўрасан — унга жонингни қалқон қиласан.

Ватан буюк, Ватан улуғ, Ватан мангу! Ватан жону жаҳонимсан!

* * *

Дунё ва Ўзбекистон!

Энди сен мустақил диёр сифатида жаҳон харитасида, дунё кўзгусида қуёшдай порлай бошладинг, ойдек очилдинг, юлдузлардай сочилдинг. Сенинг борлигингни дунё билди, дунё таниди. Дунё сени озод ва мустақил кўриб қучоқ очди.

Ғарб сени кўриб севинди, Шарқ яйради...

Сен дунёнинг йирик-йирик саҳналарига қаддингни тик тутиб ўз овозинг, ўз тараққиёт йўлинг ва мардона сўзинг билан дадил бораяпсан. Сенинг илдизлари қадим тарихинг, буюк маънавиятинг ва ҳамма ҳавас қиладиган нурли келажагинг бор. Журъатли ва жасоратли қадамларинг муборак бўлсин, азиз Ватаним — Ўзбекистоним! Илоё, жаҳон узра кўрсатаётган жамолингга кўз тегмасин. Ёмон кўзлардан, бало-қазолардан ҳамиша Оллоҳим асрасин. Тумор бўлай бўйларингга, Ватаним!

* * *

Юртбошимиз айтганидек: "Бугунги қийинчиликлар ўтар, гирдоблар тинар. Ватан қолади. Халқ қолади. Диёнат , иймон, меҳр-оқибат ўзгармасдир". Шундай бебаҳо ва қудратли Ватан учун, шундай танти, жафокаш ва меҳнаткаш халқ учун қанчалар фидойилик қилсанг, қанчалар ёниб яшасанг арзийди. Диёнати, иймони, эътиқоди мустаҳкам халқнинг Ватани ҳам енгилмасдир. Аслида, Ватанимизни ҳеч ким ҳеч қачон енга олмаган. Империялар парчаланди, зулм занжирлари узилди, фақат Ватан қолди, буюк миллат қолди. Ўзбек, Ўзбекистон мангудир.

* * *

Бу юртда оила — Ватан таянчи, миллат қўрғони.

Бу юртда оила — маънавият бешиги, тинчлик таянчи.

Бу юртда оила — камолот бешиги, саодат маскани.

Бу юртда оила — аҳиллик майдони, эл-юртнинг шаъни.

Бу юртда оила — ор-номус минбари, чинорнинг ёши.

Мудом нур сочсин, мудом порлайверсин оила қуёши.

* * *

Бугун улкан қурилишлар, гўзал ўзгаришлар майдонига айланган Тошкентга термулиб тўймайсан. Пойтахт жамолидан кўзлар қамашади, диллар яйрайди, ғурур ўсади.

Самарқандни кўриб Зарафшондай тўлиб-тошасан. Бухоро ва Хоразмни кўриб Амудай жўшасан, Фарғона водийсини кўриб Сирдай қалқиб-қалқиб оқасан. Қорақалпоқ ва Навоий, Қашқа ва Сурхон диёри, Жиззах ва Сирдарё жамолини кўриб кўзларинг тўймайди, қалбларда қувонч тўлқинланади. Бу ўзгаришларда мустақиллик жилолари, озодлик манзаралари, ҳурлик ранглари ўзининг асрий ифодаларини топаяпти. Бу бекиёс ўзгаришлар руҳингга руҳ, ғурурингга ғурур қўшади, қаддингни баланд тутишга, тенглар ичра тенг юришга ундайди, озод ва ҳурлигимизни ҳар лаҳзада эслатиб туради.

Ўзбекистон чиройи дунёни мафтун этмоқда. Дунё Ўзбекистон чиройига ошиқ бўлмоқда.

Дунё узра янграётган номингдан айланай, Ватаним!

Дунё бўйлаб қанот қоқаётган шонингдан айланай, Ватаним!

* * *

Маънавият — тоза булоқ, ичган билан тўймайсан.

Маънавият — зўр истеъдод, ўрганишдан толмайсан.

Маънавият — улкан тоғдир, ҳайрат билан боқасан.

Маънавият — сархил боғдир, шарбатидан қонмайсан.

Маънавиятли эл — ботир эл, баҳодир эл.

Маънавиятли халқ — комил халқ.

Маънавиятли Ватан боқий ва енгилмасдир.

Маънавият боғларинг гуллаб турсин, Ватаним!

Маънавият бўстонларинг яшнаб турсин, Ватаним!

* * *

Йўлбошчиси бор карвон асло адашмагай, йўлини йўқотмагай.

Йўлбошчиси бор карвоннинг манзили ёруғ, келажаги буюк.

Йўлбошчиси бор карвоннинг изи ёрқин, изи қутлуғ.

Катта йўлга чиққан катта карвоним — Ўзбекистоним!

Ашурали ЖЎРАЕВ.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА УЧРАШУВ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Кувайт "Осиё мусулмонлари қўмитаси" хайрия ташкилоти раиси, мамлакат Адлия ва вақфлар вазири ўринбосари Одил ал-Фалаҳ раҳбарлигидаги ушбу хайрия ташкилоти делегацияси аъзолари Вазирлар Маҳкамасида бўлди.

Бош вазир ўринбосари А.Азизхўжаев меҳмонларни маънавият ва таълим соҳасида амалга оширилаётган ислоҳотлар билан таништирди. Учрашувда ўтган йиллар мустақил мамлакатимиз танлаган йўлнинг тўғрилигини кўрсатди, деб таъкидланди. Шунингдек, дунёвий давлат қураётган бўлсак-да, ислом миллий қадриятларимизнинг ажралмас қисми экани қайд этиб ўтилди.

Суҳбат чоғида буюк муҳаддис Имом Бухорий ҳазратлари таваллудининг 1225 йиллик анжуманига юртимизда катта тайёргарлик кўрилаётгани ҳақида сўз борди. Кувайтлик меҳмонлар Имом Бухорий меъморий мажмуаси бутун мусулмон дунёсининг муқаддас зиёратгоҳларидан бири эканлиги хусусида тўхталиб, бу мажмуа қурилишига ҳисса қўшиш ниятида эканликларини билдиришди.

Учрашувда Шарқшунослик ва Қўлёзмалар институтлари кутубхоналарида сақланаётган арабча адабиётларни ўрганиш борасида ҳамкорлик қилиш ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан ўзаро фикр алмашилди.

Шунингдек, Кувайт "Осиё мусулмонлари қўмитаси" хайрия ташкилоти делегацияси аъзолари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита ва Ўзбекистон мусулмонлари идорасида ҳам бўлдилар.

(ЎзА)

Хусусийлаштиришдан тушадиган маблағларни кўпайтириш дастури ишлаб чиқилмоқда

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов 1998 йил 6 августда 1999-2000 йилларда давлат мулкини хусусийлаштиришдан давлат бюджетига маблағлар тушишини кўпайтириш бўйича чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш тўғрисидаги фармойишни имзолади.

Ана шу фармойишга мувофиқ Ҳукумат комиссияси ҳамда етакчи тармоқ комплекслари - машинасозлик; кимё ва металлургия саноати; енгил саноат, мебель ва қайта ишлаш саноати; транспорт ва алоқа; қурилиш ва коммунал хизмат кўрсатиш; ижтимоий соҳа бўйича ишчи гуруҳлари тузилди.

Ҳукумат комиссиясига ва тармоқ ишчи гуруҳларига бир ой муддатда чора-тадбирлар Дастурини ишлаб чиқиб, Вазирлар Маҳкамасининг тасдиқлаши учун тақдим этиш, бунда қуйидагилар бўйича аниқ таклифларни кўзда тутиш топширилди:

1999-2000 йилларда корхоналарни хусусийлаштириш ва акциялаштириш жараёнларини янада чуқурлаштириш, акцияларни эркин сотиш, шу жумладан хорижий сармоядорларга сотишни кенгайтириш;

хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқаришдан тушадиган маблағларни давлат бюджетига тўлиқроқ жалб этиш;

юқори ликвидли корхоналарнинг акцияларини хорижий сармоядорларга сотиш ҳисобидан валюта тушумларини кўпайтириш;

хусусийлаштириладиган корхоналарнинг акцияларини сотиб олиш мақсадида жисмоний ва юридик шахсларнинг маблағларини сафарбар этишда хусусийлаштириш инвестиция фондларининг иштирокини фаоллаштириш;

хусусийлаштирилган корхоналарда акцияларнинг давлат улушларини бошқариш тизимини такомиллаштириш.

(ЎзА)

МАЪНАВИЯТ СОАТЛАРИ

Пойтахт вилояти Тошкент туманида Вазирлар Маҳкамасининг "Маънавий-маърифий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"-ги қарори асосида ташкил этилган "Маънавият соатлари" бўлиб ўтди.

Унда шаҳар ва туман ҳокимлари, ташкилот, корхона ва хўжаликлар раҳбарлари қатнашди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси проректори, "Мулоқот" республика жамоатчилик кенгаши раиси Н. Комилов, Республика "Маънавият ва маърифат" жамоатчилик маркази раҳбари Н. Аминов, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими раиси Ш. Салимова ва бошқалар сўзга чиқиб, мамлакатимизда истиқлол ғояларига содиқ, мустақил фикрлай оладиган, изланувчан авлодни вояга етказишга катта эътибор берилаётганини таъкидладилар. Бугунги кундаги асосий вазифа ёшларни ҳар томонлама камол топтириш, уларда шонли ўтмишимизга, миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат ва келажакка ишонч туйғуларини мустаҳкамлашдан иборатдир.

"Маънавият соатлари" вилоятнинг бошқа шаҳар ва туманларида ҳам ўтказилади.

Анжуманда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Н. Жўраев, Тошкент вилояти ҳокими Э. Рўзиев иштирок этди.

(ЎзА)

АФҒОНИСТОН ХАЛҚИГА ИНСОНПАРВАРЛИК ЁРДАМИ

Сўнгги пайтларда Афғонистондаги ҳарбий-сиёсий вазиятнинг кескинлашиб кетиши, қуролли ҳаракатларнинг авж олиши муносабати билан мамлакат аҳли жиддий синовларни бошдан кечирмоқда, айниқса, озиқ-овқат маҳсулотларининг етишмаслиги намоён бўлмоқда. Мавжуд вазиятни инобатга олиб ҳамда инсонпарварлик мақсадларидан келиб чиққан ҳолда Ўзбекистон Республикаси раҳбарияти қўшни Афғонистон халқига гуманитар ёрдамини кўрсатиш ва ушбу кунларда мушкул аҳволда қолган районларга буғдой билан ёрдам бериш қарорини қабул қилди. Шу билан бир қаторда Ўзбекистон жамоатчилиги бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотларни мазкур оғир шарт-шароитда Афғонистон халқига ёрдам кўрсатиш имконларини топишга чорлайди.

(ЎзА)

Истиқлол моҳияти

Ўрол АБИЛОВ,
фалсафа фанлари доктори, профессор:

ИСТИҚЛОЛНИ БИР ЖОНУ БИР ТАН БЎЛИБ АСРАМОҚ КЕРАК

1. Мустақилликни сиз қандай тушунасиз?
2. Эртанги кунни қай тарзда тасаввур этасиз?
3. Ўзингиз яшаётган жойда қандай ўзгаришлар содир бўлди?
4. Мустақилликни мустаҳкамлаш йўлида қўшаётган улушингиздан кўнглингиз тўладими?

1. Миллатнинг асосий хусусиятларидан бири миллий маънавиятдир. Мустақилликнинг улуғ шарофати шуки, йўқ бўла бошлаган (тўғрироғи, йўқотилаётган) турмуш тарзимизнинг қолипга солинган бир хил кўринишидан қутқарди ва унинг ўзбек миллатига хос томонларини, шарқона кўринишларини жаҳон халқлари кўз олдида намоён қилди. Ижтимоий-тараққиётнинг турғунлик ва маҳзунлик йиллари даврида йўқотилган имкониятларнинг ўрнини қоплаш ва ҳозирги авлоднинг келажак авлодга ўз даврига хос меросини яратиб қолдириш истиқлол олдидаги муҳим вазифалардан биридир. Ўтмишимизнинг бой маданий мероси жаҳон жамоатчилиги томонидан эъзозлаб келинган. Лекин бу ўзбек халқининг қадимий мероси эканлигига унчалик эътибор берилмаган.

Мустақиллик Ўзбекистон фуқаролари олдида барча соҳаларда буюк келажак яратишга асос солди.

Мустақиллик кишиларнинг маданий, маънавий, иқтисодий, сиёсий, маърифий, хуллас, инсон шахси камолоти учун зарур бўлган барча жабҳаларда ҳуқуқий меъёрлар асосида камол топишидир. Жамиятимиз юқорида санаб ўтилган барча соҳаларда жаҳон ҳамжамиятининг ривожланган мамлакатлари қаторига кўтарилаяпти. Бу бизнинг диёримизда барча имкониятлар мавжудлигидан далолатдир. Буни ҳукуматимизнинг ички ва ташқи сиёсатида ҳам кўриб турибмиз. Амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёни йўлимизнинг ёрқинлигидир.

2. Халқимизни янада маданиятли, маърифатли, эътиқодли, ўз ишининг устаси сифатида кўришни истайман. Албатта, шундай бўлишига имоним комил. Негаки, бугунги кунда кадрлар тайёрлаш бўйича олиб борилаётган сиёсатимиз ва ислоҳотимиз шак-шубҳасиз шундай натижаларни беради. Шу қатори «Умид» жамғармаси орқали хорижий давлатларга юборилаётган ёшлардан умидимиз катта. Улар жаҳон цивилизацияси стандартлари даражасида фикрлаб эл-юрт учун таянч бўладилар.

Билимига ишончи кучли олимлари кўп юртнинг келажаги порлоқ, турмуши фаровон кечади. Шарқона, адолатли демократик давлатни қураётган эканмиз, жамиятимизда қонун устувор бўлишига, ҳақиқий ҳуқуқий давлат фуқароларини тарбиялашга жиддий эътибор қаратилаяпти.

Буюк аллома Ибн Сино «Чанг ва ғуборлар бўлмаса инсон минг йил яшар эди», деганди. Мен халқимиз қалбида ғубор бўлмаслиги, барча юздан ошиқ миллат, элат ва этник гуруҳларнинг бир Ватан фарзанди сифатида уйғунлашишига ва тинчликнинг барқарор бўлишига, мамлакатимизнинг эртаси, бир сўз билан айтганда, порлоқ бўлишига ишонаман.

3. Мен яшаётган Тошкенти азимдаги ўзгаришлар катта, келаётган меҳмонлар тили билан айтсак, «Тошкентни таниб бўлмайди». Негаки унда бўй чўзаётган замонавий бинолару олиб борилаётган ободонлаштириш ишларининг суръати ва салоҳиятини Тошкент-Тошкент бўлиб яқин ўртада кўрмаган бўлса керак. Халқимиз билиб айтган, «Яхшидан боғ қолади», деб. Ҳақиқатан ҳам мустақиллик шарофати билан озод Ватанимиз обод бўлмоқда. Раҳбариятимиз томонидан имконият топилса ободончилик қилмоқ керак, дея билдирилган истакни ҳаммамиз англаб турибмиз.

«Элга эш бўлсанг, эл сени ардоқлайди», деб шунга айтсалар керак-да.

4. Кимдир моддий, кимдир маънавий соҳада меҳнат қилади. Халқимизнинг маънавиятини, маърифатини жаҳон халқлари ўртасида ёйиб ўзлигимизни мукаммал англаш даражасида жуда кўп тер тўкишимизга тўғри келади. Бу жараён ҳаммамизнинг бир жону бир тан бўлишимиз орқали амалга оширилади. Мен халқнинг бир заррасиман. Ҳали қиладиган ишларим кўп. Демак, ҳозирча ўз ишларимдан қониққанимча йўқ. Лекин, баъзида фахрланиб қўяман. Негаки, мен шу юрт, шу озод миллат, шу тарихий маданияти бой, келажаги буюк миллат вакилиман.

Шу туйғу доим ҳаракатга чорлайди.

«Халқ сўзи» мухбири Қўчқор НОРҚОБИЛ тайёрлади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

1998 йил ҳосили мева-сабзавот маҳсулотларини тайёрлаш, қайта ишлаш ва сотиш чора-тадбирлари тўғрисида

Сабзавот, ҳўл мева, полиз маҳсулотлари, узум етиштиришни кўпайтириш, тайёрлаш, етиштирилган ҳосилни ўз вақтида ва нобуд қилмай қайта ишлаш ва сотиш, шунингдек республика ташқарисида сотиш бозорларини кенгайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги томонидан "Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг" холдинг компанияси, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, "Мевасабзавот"нинг ҳудудий бирлашмалари, Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси билан биргаликда ишлаб чиқилган 1998 йилда мева-сабзавот маҳсулотларининг асосий турларини етиштириш, саноат йўли билан қайта ишлаш, истеъмол ва экспорт қилишнинг прогноз кўрсаткичлари маълумот учун қабул қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги зарурат бўлганда хўжалик юритувчи субъектларнинг барча тоифаларини қамраб олувчи статистика ҳисоботи ва текширишларнинг қўшимча шаклларини жорий этган ҳолда 1999 йилдан бошлаб мева-сабзавот маҳсулотлари ва узум етиштириш ҳамда улардан фойдаланишнинг прогноз баланси ишлаб чиқилишини таъминласин.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари:

мева-сабзавот маҳсулотлари ва узум "Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг" холдинг компаниясининг ихтисослаштирилган хўжаликларида ва "Мевасабзавот"нинг ҳудудий бирлашмаларида устувор етиштирилишини таъминласинлар, бунда прогноз балансига мувофиқ мева-сабзавот экинлари ва узум етиштириш учун зарур ер майдонлари ажратилишига алоҳида эътибор берсинлар;

"Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг" холдинг компанияси, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси, "Ўздавстандарт" маркази, "Ўздавкарантин", Марказий банк ва тижорат банклари билан биргаликда ҳудудий комиссиялар ташкил этсинлар, уларга ҳўл мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш, уларни саноат йўли билан қайта ишлаш, ички бозорни тўлдиришни ва экспортни таъминлаш бўйича ишларни мувофиқлаштириш юклансин.

3. "Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг" холдинг компанияси:

қўшимча ресурсларни қидириб топсин ва 1998 йилда қайта ишлаш бўйича ишлаб турган ишлаб чиқариш қувватларини иш билан таъминлашни ўтган йилги даражага нисбатан: сабзавотлар бўйича — 2 баравар, ҳўл мева бўйича — 1,6 баравар, узум бўйича — 1,3 баравар кўпайтиришни таъминласин;

бир ой муддатда мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича ишлаб турган қувватларни қайта рўйхатдан ўтказсин, уларни қайта ихтисослаштириш ва замонавийлаштириш, шунингдек инвестиция лойиҳалари тугалланиши ва Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 18 июлдаги 363-сон қарори билан тасдиқланган маҳсулотлар экспортини ривожлантириш дастури бажарилиши бўйича қўшимча чора-тадбирлар комплексини ишлаб чиқсин;

2000 йилда тизимнинг қайта ишлаш корхоналарининг ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш даражасини камида: сабзавотлар бўйича 70 фоизга, ҳўл мева бўйича 60 фоизга, узум бўйича 85 фоизга етказишни таъминласин;

бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига хорижий инвестициялар ва технологияларни жалб этиш, хорижий инвесторлар билан биргаликда қўшма корхоналар ташкил этиш, 1998-2000 йилларда ишлаб чиқаришни замонавийлаштириш ва янгилаш бўйича аниқ дастурни киритсин.

4. Белгилансинки, ҳўл мева-сабзавот маҳсулотларини марказлаштирилмаган ҳолда экспорт қилиш туманлар ва шаҳарлар ҳокимликлари томонидан бериладиган рухсатномалар асосида амалга оширилади. Ҳокимликлар тегишли рухсатномаларни беришда ички бозор эҳтиёжларини устувор таъминлаш заруриятидан келиб чиқсинлар.

Зарур ҳужжатларни тезликда расмийлаштиришга кўмаклашиш мақсадида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари ҳар бир туман ва шаҳар ҳокимлиги ҳузурида банклар, божхона хизматлари, "Ўздавстандарт" марказининг минтақавий органлари, карантин ва эпидемиология хизматларининг масъул ходимларидан иборат ишчи гуруҳлар ташкил этсинлар.

5. Белгилаб қўйилсинки, ҳўл мева-сабзавот маҳсулотлари юридик шахслар томонидан четга олиб чиқилишида:

харидорнинг импорт қилувчилар банк органлари ёки минтақалари маъмуриятлари томонидан тасдиқланган кафолат мажбуриятлари мавжудлиги, етказиб берилган маҳсулот учун пул ёки моддий-техника ресурсларининг ўз вақтида тушиши хизмат кўрсатувчи банкда контрактларни рўйхатдан ўтказишнинг шарти ҳисобланади;

истисно ҳолларда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг қарорларига кўра муқобил банк кафолатлари тақдим этилган ёки ишлаб чиқариш-техника мақсадларидаги товарлар олдиндан етказиб берилган тақдирда, шунингдек валюта маблағларининг бир қисми белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикасининг ваколатли банкига мажбурий сотилганда бартер контрактлар тузилиши мумкин.

6. Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси аъзолари томонидан мева-сабзавот маҳсулотларини четга чиқаришга ҳужжатларни расмийлаштириш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 22 апрелдаги 168-сон қарорига мувофиқ ишлаб чиқилган ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 1998 йил 2 июлда 450 рақами билан рўйхатдан ўтказилган тартиб асосида амалга оширилиши маълумот учун қабул қилинсин.

Белгилансинки, Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси аъзолари мева-сабзавот маҳсулотларини четга чиқаришга рухсатномани тегишли туман ва шаҳар ҳокимликларидан оладилар.

7. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлигига мева-сабзавот маҳсулотлари республика ташқарисига жўнатилганлиги тўғрисидаги тезкор маълумотларни ҳар ойнинг 1 ва 16-кунларида тақдим этсинлар.

8. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги (З.Алматов) ҳўл мева-сабзавот маҳсулотлари ва уларни қайта ишлашдан олинган маҳсулотлар ортилган автотранспорт республика ҳудудида тўсиқсиз ҳаракат қилишини таъминласин.

9. "Ўзбекистон темир йўллари" давлат-акциядорлик компанияси (Н.Эрметов) ва "Ўзбекистон ҳаво йўллари" миллий авиакомпанияси (А.Рўзметов) юқорида баён этиб ўтилган Тартибга мувофиқ жўнатиш ҳужжатларининг ўз вақтида берилишини ва юк топширилган кундан бошлаб икки кеча-кундуздан ортиқ бўлмаган муддатда мева-сабзавот маҳсулотларини жўнатувчига транспорт воситалари ажратилишини таъминласинлар.

10. "Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг" холдинг компанияси қайта ишловчи корхоналарининг ва "Мевасабзавот" ҳудудий бирлашмаларининг саноат йўли билан қайта ишлашга йўналтирилаётган мева-сабзавот маҳсулотларини харид қилиш учун айланма маблағларини тўлдириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси:

муддатида тўланмаган тўловлар ва бюджетга тўловлар бўйича ҳисобланган пеняларни 1998 йил 1 июлда шаклланган ҳолатига кўра ҳисобдан чиқарсинлар;

бўшаб қолган маблағларни мева-сабзавот маҳсулотлари ва узум тайёрлашга мақсадли йўналтирилган ҳолда 1998 йил август-сентябрь ойлари учун "Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг" холдинг компанияси ва "Мевасабзавот" бирлашмаси корхоналарига ҳисобланган бюджетга тўловларни (акциз солиғидан ташқари) истисно тариқасида 1998 йил 1 октябргача кечиктирсинлар. Муддати кечиктирилган тўловлар 1999 йил январь ойидан бошлаб 3 ой давомида тенг улушларда тўлансин.

"Пахта-банк" ва бошқа тижорат банкларининг:

берилган кредитлар бўйича 1998 йил 1 январдаги ҳолатига кўра ҳисобланган муддати ўтказиб юборилган фоизларни тижорат банкларининг ўз ресурслари ҳисобига ҳисобдан чиқариш ҳақидаги;

корхоналарнинг ссуда қарзларини қайтариш муддатларини 1998 йил 1 августдан бошлаб 6 ойга узайтириш ҳақидаги;

қайта тайёрлаш учун ишлатиладиган 1998 йил ҳосили мева-сабзавот маҳсулотларини тайёрлашга Марказий банкнинг қайта маблағ билан таъминлаш ставкасидан кўп бўлмаган фоизли ставка билан биринчи навбатда кредит бериш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинсин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1998 йил 6 август

САОДАТНОМА

БИЗ МУАЛЛИМ БЎЛГАНМИЗ

ёхуд Ал Фарғоний ва Алигери Данте

(Давоми. Бошланиши газетанинг 31 июль сонида)

Прогрессив қарашлар, фан ютуқлари, маънавий обидалар янги иқтисодий-ижтимоий шароитда ривожлана бошлади, гуманизм, маърифат байроғи худди эстафетадай инсониятнинг бир қавмидан иккинчисига узатилди.

Шуни ҳам айтиш керакки, Шарқ маданияти, илм-фани фақат европалик илм аҳлини эмас, балки шоир-ёзувчиларга ҳам илҳом бағишлаган, бизнинг улуғ алломаларимиз Данте, Боккаччо, Сервантес каби адибларнинг севимли қаҳрамонларига айланган эди.

Италия уйғониш даврининг улуғ шоири Алигери Данте тафаккур доираси ғоят кенг санъаткор бўлган, у қадимги Юнонистон ва Румо илму фани билан бирга Шарқ маданияти ютуқларини ҳам ташналик билан ўзлаштириб олади, шарқона руҳ ва анъаналарни ўз асарларига сингдирди. Данте Шарқ маданияти, илм, фани билан дастлаб европалик олимларнинг асарлари орқали танишади. Бундан ташқари, у Шарқ олимларининг ўзлари таъриф этган асарларни ҳам мутолаа қилган, уларнинг номларини китобларида эҳтиром билан тилга олиб ўтган. Масалан, Дантенинг «Базм»ида келтирилган фанлар таснифи Абу Наср Форобийнинг «Эҳсонул улум» (Бу рисола Герард Кремоний томонидан «Либерде Зайнтис» номи билан лотинчага ўгирилган эди), рисоласига мувофиқ келади. Табиатшунослик, илми нужум соҳасидаги маълумотларни Данте улуғ олим ал-Фарғоний асарларидан тасарруф этади, IX асрда яшаган фарғоналик олимнинг астрономияга доир ишлари италъян шоирининг асосий дастур китоблари бўлган экан. «Базм»да баён этилган мушоҳадалар ҳам, «Илоҳий комедия»да тасвирланган фалакнинг тузилиши ҳам кўп жиҳатдан ал-Фарғоний қарашларига бориб тақалади. «Астрономия масалаларида Данте кўпроқ ал-Фарғонийга ва Аристотелнинг араб тафсирчилари маълумотларига суянган Улуғ Албертга ишонарди.» (И. Н. Голеншиев, Кутузов)

Ғарбда Ал-Фрагени номи билан машҳур бўлган Аҳмад ибн Муҳаммад ибн Касир ал - Фарғонийнинг «Китоб ал ҳаракат ас самовий ва жавомеъ илм ан нужум» (Само ҳаракатлари ва юлдузлар илмининг жами китоби) асари араб тилидаги дастлабки жиддий астрономик тадқиқотлардан бўлиб, у лотин тилига таржима бўлгач, Европанинг энг оммавий китобларидан бирига айланади. Олимнинг «Асосий астрономик унсурлар» номли рисоласи ҳам Ғарб олимлари орасида шуҳрат қозонган эди. Бу асарлар Дантенинг фалакиёт ҳақидаги тасаввурларини кенгайтирди, «Илоҳий комедия»да тасвирланган осмон жисмлари, уларнинг ҳаракати ва хусусиятлари ҳақидаги гаплар, масофалар ўлчови — ҳамма-ҳаммаси ал-Фарғонийдан олинган.

«Базм»да Данте фарғоналик олим ишларидан иқтибослар келтирар экан, унинг фикрларини бошқа мунажжимларникидан устун қўйиб таърифлайди. Чунончи, осмон буржининг уч ёқлама ҳаракати, жумладан Зуҳро сайёрасининг ҳаракати хусусида гапириб, қадимги мунажжимлар айтган фикрларни кўздан кечираркан, «Китоб ал ҳаракат ас самовия... (лотинчага бу асар «Юлдузларнинг тўпланиши» деб таржима қилинган)даги маълумотини тўғри деб топади. («Базм», II. IV). Шоирнинг: Зуҳро билан Ер ўртасидаги энг қисқа масофа 542750 милдир ёки ер радиусининг 167 баробарига тенг, деб келтирган рақамлари Аҳмад Фарғоний ҳисобларининг айнан ўзидир.

Сайёралар ҳаракатини инсонлар иқтидори ва фаолиятига боғлаб тушунтирган ал-Фарғонийга эргашиб, Данте ёзади: «Зуҳро уни ҳаракатга келтирувчиларнинг саховати туфайли бизнинг руҳимизга ва бошқа хислатларимизга ҳокимлик қилади». Бошқа сайёралар тўғрисида гапирганда ҳам шоир ўзбек олимининг фикрларини ҳақиқат деб тақдим этади. Масалан: «Аторуднинг иккинчи хислати шуки, у бошқа юлдузлардан кўра қуёш нурига кўпроқ чўмилади» («Базм», II.III). Бу жумла Аҳмад Фарғонийда мана бундай: «Аторуд қуёшга яқин бўлгани учун кўпроқ нурга ғарқ бўлади ва шу сабабли уни кўриш қийин» («Китоб ал ҳаракат...», Қоҳира нашри, 19-бет). Шу каби Фарғоний ўз китобларида келтирган Кайҳон сайёрасининг ўн икки бурж бўйлаб ҳаракати, юлдузларнинг миқдори (улар Фарғонийда 1022) каби факт ва рақамларни «Базм»да учратиш мумкин. Баъзан Данте шарқлик мунажжим билан мунозара қилиб, унинг айрим фикрларига қўшилмайди. Чунончи, Аҳмад Фарғоний фалак гумбазларини саккизта деб кўрсатади, Данте буни танқид қилиб, Птолемей ва Ибн Рушдга қўшилган ҳолда тўққизинчи осмон мавжуд ва у «ҳаракатсизлар» дейди («Базм» II. XIV).

«Базм»да келтирилган мана бу фикр киши диққатини тортади: «Хушсаодат Беатриче ўзини таништиргунча (Беатриче—шоирнинг вафот этган севгилиси) Зуҳро икки марта юз кўрсатишга улгуради (II.II). Бу образли ташбеҳнинг илмий мазмуни ҳам ал-Фарғонийдан олинган. Унинг рисоласида Зуҳро ўз доираси атрофини 584 кеча-кундузда ёки уч йилу икки ойда айланиб чиқади деб қайд этилади («Китоб ал ҳаракат... Қоҳира нашри, 83-бет). Бунда қизиқарли жойи яна шундаки, Данте ҳатто соф илмий масалалар устида муҳокама юритганда ҳам шоирона ҳиссиётлар изҳоридан ўзини тиёлмаган. Осмон жисмларини у хаёлот оламини тасвирлагандай, достон ёзаётгандай ҳис-туйғуга берилиб таъриф этади; собиту сайёра шоир учун ҳам тахайюл, ҳам ташбеҳ, ҳам фалсафа, ҳам маҳбуба образи. Шунинг учун Беатриче мутлақ фалсафий рисола ҳисобланган «Базм»да илҳом парисидай ҳозиру нозир, у Зуҳро ва Қуёш билан бирга бўшлиқлар узра парвоз қилиб, шоир юраги ва руҳини банд этади. Мутафаккир ижодкор самоват ва фалакиёт тўғрисида ҳаяжонсиз гапиролмаган. Айниқса, «Базм»нинг муҳаббат тушунчаси таҳлилига бағишланган бобларида бу яққол кўзга ташланиб туради. Шу боисдан бўлса керак олам тузилиши, шамсу юлдузлар ҳақида ёзганда у ўз пири Арастуга эмас, балки Афлотун ва Ибн Сино қарашларига таяниб, коинотни илоҳий-мифологик тарзда идрок этишни хуш кўради, рамзишоралар, символик тасаввурларга алоҳида аҳамият беради. Зеро, бу унинг шоирона қалбига яқин эди. Севгилиси Беатричени ҳамма асарларида бир поэтик сиймо сифатида гавдалантириши ҳам шундан. Беатриче «Илоҳий комедия»дан ташқари, «Янги ҳаёт»нинг ҳам бош қаҳрамонидир. Бу асарида Данте илмий муҳокамаларни шоирона ифодалашнинг ажойиб намунасини кўрсатади. Масалан, Беатричeнинг вафоти тарихи шундай ҳикоя қилинади: «Мен айтаманки, агар Арабистон одатлари бўйича ҳисоб қилинса, унинг **(Беатричeнинг —Н.К.)** муборак руҳи ойнинг тўққизинчи кунининг биринчи соатида кўкка парвоз қилди, Сурияда қабул қилинган ҳисобга кўра эса у йилнинг тўққизинчи ойида бизни тарк этди, чунки у ерда биринчи ой тизрини аввал дейилади, бизда бу октябрдир») («Янги ҳаёт» XXIX).

Аҳмад Фарғонийнинг «Асосий астрономик унсурлар» китобида Сурия тақвими ҳақида бундай жумла бор: «Суриёний ойлар мана булар: Тизрини аввалким, 31 кундан иборатдир...»

«Базм»даги илмий-фалсафий фикрлар «Илоҳий комедия»нинг «Жаннат» ва «Аъроф» қисмида тўлиқ ўз ифодасини топган. Муаллиф бунда энди тахайюл тизгинини эркин қўйиб, фалакиёт тўғрисидаги тушунча-тасаввурларни том маънода поэтик либос билан, қуюқ образли ифодалар, ташбеҳ-истиораларга ўраб тақдим этади. «Жаннат»нинг саккизинчи қўшиғида қибрлик Венера исмли

Аждодлар мероси — муқаддас!

малика билан сайёра Венера (Зуҳро) номи орасида сўз ўйини ясаб, ёзади:

Ҳоки туроб бўлган дунё (мажусийлар замони)
Қибрида учинчи эпициклда эътиқодича ҳаракат қилиб,
Сершиддат эҳтироснинг нурин тўкади.

Зуҳро—ишқ ҳомийси. Шунинг учун бу фалакни макон этганлар ишқ-муҳаббатга сероб кишилар, шу боисдан улар эъзозланади. Шоир тасвирни айни вақтда Зуҳро сайёраси ҳақидаги қадимги мунажжимларнинг қарашлари билан қўшиб олиб борганини сезиш қийин эмас. Келтирилган терцинада эса Данте Аҳмад Фарғонийнинг юқорида зикр этилган Зуҳро фалакининг ҳаракати ҳақидаги фикрига асосланлангани кўриниб турибди. «Жаннат»нинг тўққизинчи қўшиғида баён қилинган мазмун ҳам ал-Фарғонийдан олинган.

Данте Аҳмад Фарғонийдан бошқа яна Ибн Сино, Ибн Рушд, Абуисҳоқ ал Бидроғий ва балхлик мунажжим Абумаъшар (лотинлашгани—Албумазар) номларини ҳам бир неча бор тилга олиб, уларнинг асарларидан фойдаланганини айтади («Базм», II,III; II,XIII; II, XIV). Ибн Сино ва Ибн Рушдни шоир ўз устозлари қаторида эъзозлаб, «Илоҳий комедия» асарида уларга атаб махсус боб ажратган.

Илми нужум шоирнинг севган соҳаси эди, гўё унинг хаёлоти, орзуларига фалакиётда ошён қуриб макон этади. Шарқ мунажжимлари унинг бу саъй-он дастгирларини қилдилару, илмий кашфиётлари билан ўртоқлашиб чинакам дўст бўлишга ёрдамлашдилар.

Мана шу тариқа, Шарқу Ғарб ўзаро ижодий-тафаккурий алоқада бўлиб келган. Биз жаҳон илм аҳлига устозлик, муаллимлик қила олган буюк боболаримиз даражасига кўтарилиш учун интилмоғимиз лозим.

Нажмиддин КОМИЛОВ,
филология фанлари доктори, профессор.

ТАЛҚИН

«ЎТКАН КУНЛАР»ГА ҚАЙТАВЕРАМИЗ»

«Ўткан кунлар»нинг икки серия ҳажмда суратга олиниши бугуннинг энг муҳим воқеаларидан. Албатта у нуқсонлардан холи эмас. Ажойиб эпизод, образлардан ҳам. Шу билан бирга мазкур асар Қодирий «кинобоп» ёзувчилигини яна бир бор эслатгани, адабиётимиз кино ва телевидениега миллий характер яратишни ўргатишга қодирлигини, кинематографиямиз малакали санъаткорларига эга эканлигини кўрсатди.

Аввало, асарга қайта мурожаат этишга зарурият бормиди? Бир марта роман экранлаштирилган эди-ку! Жаҳон кинематографияси тарихига назар ташласак, Л. Толстой, А. Чехов, Э. Хемингуэйларнинг асарлари турли қитъаларда қайта-қайта экран тилига кўчирилиб келинаётганини кўрамиз. Биз учун эса Абдулла Қодирий — ижод мактаби. Қаҳрамонларини экранда таърифлаш жараёнида адибнинг тажрибасидан кино аҳли баҳраманд бўлиши учун яна бир қулай шароит вужудга келади. Бугина эмас. Аслида киномиз Қодирий олдида қарздор. У 20 йиллардаёқ ўзбек киносининг илк асарларини кўриб, ўз фикрини очиқ айтган ҳамда миллий экран санъатимизнинг тараққиёти учун хизмат қиладиган маслаҳатлар берган эди. Ўша дамларда адиб ўз асарини «оқ чодир»да кўриш ниятида бўлганини, ҳатто ўзи Отабек қиёфасида чиқиш истагида юрганини ҳам биламиз. Ўша орзу ушалиши учун эндигина шароит туғилди. Мэлис Абзалов раҳбарлик қилган гуруҳнинг маҳсули — икки сериялик бадиий фильм бу йўлда қўйилган дадил қадамдир.

Кўпчиликни «Ўткан кунлар» фильмининг 1968 ҳамда 1998 йиллардаги нусхалари ўртасидаги фарқ қизиқтиради. Фарқи ҳажмда, тафсилотларда, айрим образларнинг талқинида. Бир сериялик фильмда романдаги воқеаларни қамраб олиш имкони бўлмаганди. Ўша кезлари биз режиссёр Йўлдош Аъзамовга бундай чекланган кинолента эпик шаклдаги адабий асарнинг руҳини, ўзига хос хусусиятларини сақлаб қолишга имкон бермаслигини кўп айтган эдик. Бошқа иложи топилмади, шекилли... Кўп воқеалар билан бирга яхлит образлар ҳам тушиб қолаверди. Пировардида асосий қаҳрамонларнинг у ёки бу ҳаракатини, воқеаларга бўлган муносабатини фильмда изоҳлаш имкони ҳам бўлмади. Масалан, Зайнабнинг (артист Г. Саъдуллаева) Кумушга заҳар беришига нима туртки бўлганини кўрсатишга ожиз бўлган муаллифлар — С. Муҳамедов ва режиссёр Й. Аъзамов романда таърифланмаган эпизодни — Отабек икки хотини билан сўлим сой бўйларида сайр қилишини тўқишга мажбур бўлган эдилар. Мелис Абзаловнинг икки сериялик асарида Хушрўй образига жиддий аҳамият берилганлиги ва истеъдодли ижрочи Шоҳида Исмоилова бу ролни эҳтирос билан ўйнагани туфайли Зайнабни қотилликка ундаган шароит яққол очилди. Ш. Исмоилованинг ёнида нозик табиатли санъаткор Лола Элтоева бўлгани бир хонадонда ўсган опа-сингилнинг мураккаб муносабатларини таърифлашга, адоват уруғини сочган Хушрўйнинг руҳиятини очишга ёрдам берган. Лола Элтоева ҳам яйраб ижод этган. Сценарийда Хушрўй — Зайнаб муносабатларини тасвирлашда Қодирий матнига суянган муаллифлар (М. Абзалов, Х. Файзиев, Х. Қодирий) актрисага кўмаклашгандек бўлдилар. Лола эса ўз табиатига, маънавий дунёсига зид бўлган қаҳрамонини таърифлашда фақат қора бўёқларни изламади. У кашф этган нафис бўёқлар Зайнабнинг қотиллигини эмас, аввало, фожиасини, севган, лекин севилмаган қизнинг ички оламини очиб беришга хизмат қилган.

Табиийки, бош қаҳрамонлар — Отабек, Кумуш ва улар билан доимий муносабатда бўлган Ҳомид, Мирзакарим Кутидор, Юсуфбек ҳожи кабиларнинг янги талқини ҳаммани қизиқтиради. Биз фильмга бирмунча алоқадор бўлганимиз туфайли бу ҳақдаги фикримизни бир-бир ярим йил муқаддам айтган эдик. Ҳозир эса тайёр фильмни кўриб, ўшанда ҳақ гапни айтганимизга яна бир бор ишондик. Шаҳризода Дилмурод қизи талқинидаги Кумуш ўткир заковатли, журъатли, тадбиркор шахс сифатида намоён бўлади. Гулчеҳра Жамилова Кумушнинг кўпроқ назокатини, латофатини, нозик табиатини, аёллик жозибасини таърифлашга эришган эди. Беҳзод Муҳаммадкаримов Отабекнинг куч-қудратини, мардлигини, довюраклигини, кучли севгисини таъкидлаб боради. Ўлмас Алихўжаевнинг Отабеги эса, аввало, андишаси, теран мулоҳазаси, маънавий тетиклиги ҳамда эҳтироси ила ёдда қолган эди.

Бу ижро йўллари, бу образлар бир-бирини тўлдирар, пировардида Қодирий тасавуридаги Отабек ва Кумушларга яқинлашар... Аслида экран ёки саҳнада бир актёр Абдулла Қодирий чизган образни мукаммал ижро этиши қийин. Ҳар бир истеъдод соҳиби Кумуш ва Раънoларнинг, Отабек ва Анварларнинг, Ҳомид ва Абдураҳмонларнинг икки-уч хусусиятини бўрттириб кўрсатишга эришади. Бахтиёр Қосимовнинг Ҳомиди айёр, ҳийлакор, ёвуз бўлса, Ҳамза Умаровнинг Ҳомиди ҳирс қули, танлаган йўлидан ҳеч қайтмайдиган шахс эди. Юсуфбек ҳожи образининг икки фильмдаги талқини бир-бирига қиёс қилиб бўлмайдиган даражада фарқ қиладики, бу ҳақда кейинроқ мулоҳаза билдирамиз.

Мухтасар қилиб айтганда, Абдулла Қодирий асарининг экрандаги умри боқийлиги, яъни буюк ёзувчининг асарлари катта ёки кичик экранга кўчиши ҳамиша қувонарлидир.

Ҳамидулла АКБАРОВ.

ТАФАККУР ЖИЛОЛАРИ

Буюрдики: Кеча-кундуз жанжал қилиб бир аёлнинг феълини тузатмоқ ва гўзаллаштирмоқ истаяпсан. Унинг нопоклигини ўз поклигинг билан тозаламоқчи бўляпсан. Аслида, ўзингни у билан тозалашинг, уни ўзинг билан тозалашингдан яхшироқдир. Сен унга томон юр ва унинг воситасида гўзаллаш. Имконсиз бўлса ҳам, у айтган нарсани қабул эт. Рашк ҳар на қадар эркакларнинг сифатларидан бири бўлса-да, ундан воз кеч. У (аёл) бошқа эркакларнинг васфларини сенга айтса ҳам, қизғанма, чунки сендаги яхши сифатлардан кейин ёмон васфлар ҳам майдонга келади. Шунинг учун ҳам пайғамбар: «Мусулмонликда бўйдоқлик йўқдир» (Ҳадис) деган. Роҳиблар ёлғиз яшайдилар. Устига-устак, тарки дунё қиладилар. Улуғ Тангри пайғамбарга жуда нозик бир йўлни кўрсатди. Бу қандай йўл? Бу аёлларнинг инжиқликларига, ёмонликларига таҳаммул этиб, уларнинг ҳар қандай олди-қочди гапларини эшитмоқ ва уларга нисбатан қаттиққўллик билан ёндошиш йўлида ўзини тузатмоқ мақсадида уйланмоқдир. Оллоҳ: «Сен энг юксак ахлоқ соҳибисан», дея буюрган.

РУМИЙ.

МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТ МЕЗОНЛАРИ

Кейинги йилларда «миллий қадрият» ибораси кенг қўлланиладиган бўлиб қолди. Бу тушунчани турли маъно ва мазмунда ишлатиш ҳоллари ҳам рўй бермоқда. Шу ўринда «Хўш, миллий қадрият нима ўзи? Унинг моҳияти ва мазмуни нималардан иборат?» — деган савол туғилиши табиий.

Миллат — ҳар қандай миллий қадриятнинг объекти, миллий қадриятлар тизими таянадиган ижтимоий асосдир. У бир томондан, ўзининг қадриятларини муттасил вужудга келтириб, ўтмишдан келажакка ривожланиш жараёнида уларни доимий такомиллаштириб, янги-янги қирраларини шакллантириб туради, иккинчи томондан эса, унинг ўзи ҳам мавжуд қадриятлар тизими таъсири остида ўзгариб ва ривожланиб боради.

Миллатнинг таназзули — миллий қадриятлар таназзулидир! Бу — оқибат натижада ушбу қадриятларнинг эгасиз қолиш хавфини туғдиради. Инсоният тарихида Бобил, Византия, Майя империяларини вужудга келтирган этнослар бўлганлиги маълум. «Буюк Цивилизациялар» номи билан юритиладиган бу этнослар кейинчалик турли халқ, миллат ва элатларга айланиб кетганлар, ўзларининг умумий-тарихий бирлигини йўқотганлар ёки тарихий таназзул жараёнлари, уруш ва қирғинлар оқибатида камайиб кетганлар. Амазонка бўйларида ва Мексика ўрмонларида ўз даврининг вайроналарини қолдирган майя халқи тўғрисида ҳам шундай фикр айтиш мумкин. Қадимги замоннинг энг буюк маданиятларидан бирини яратган бу халқ таназзулга учраган, унинг ёзуви унутилган, 100га яқин шаҳарларининг вайроналари қолган ва шу тариқа, буюк маданият бешикларидан бирининг чироғи сўнган.

Ҳар бир миллат ўз қадриятларининг яратувчисигина эмас, балки уни асраб-авайловчи ва келажакка етказувчиси ҳамдир. Миллий қадриятларнинг сақланиши учун ҳар бир миллатнинг ўзи масъулдир. Масъуллик фақат алоҳида шахсларга эмас, бутун миллатга хос. Миллат озод бўлмаслиги, сиёсий жараёнлар натижасида бирор империя ёки давлатга қарам бўлиши мумкин. Аммо унда ўз миллий қадриятларини сақлаш туйғуси йўқолиб кетмайди.

Миллий қадриятлар тизими миллатнинг ўзи билан бирга тарих силсилалари, замона зайллари, турли ижтимоий ва сиёсий жараёнлар орасидан ўтмишдан келажакка томон ўтиб туради. Ҳар бир халқ ёки миллат ўзига хос ранг-баранг қадриятларни такомиллаштириб бориши натижасида, умуминсоний қадриятларни шакллантириб, унинг турли қирраларини ривожлантириб боради.

Миллий қадриятлар табиатига кўра, фақат тор доирада сақланиб қолмайди, аксинча бошқа қадриятлар билан бойиб боради. Ҳар бир эл, элат, уруғ ёки халқнинг урф-одатларида, уларни бажаришдаги фаолиятида ўзига хослик бўлади. Агар ана шу ўзига хосликни ўша жойнинг аҳолиси қадрласа, улар ҳаётнинг бир қисмига айланган бўлса, бунинг ёмон жойи йўқ. Бундай ўзига хослик билан боғлиқ қадриятларни бошқа жойда, бошқача тарзда яшаётган кишиларнинг тарозуси билан ўлчаш ёки бу масалада бошқаларнинг ҳакам бўлиши мақсадга мувофиқ эмас. Умуминсонийлик туйғуси, Президентимиз алоҳида уқтиргани каби, фақат ўз халқи қадриятини ардоқлаш, кўз-кўз қилиш учун интилишга асосланмайди, балки ҳар бир халқ, элат, уруғ қадриятларини қандай ҳолатда бўлса, шундайлигича қабул қилиб, уларни ҳурмат қилишдан бошланади.

Ҳар бир миллатнинг ўзи қадрлайдиган маданияти, тили, анъаналари, урф-одатлари, маросимлари ва одоб нормалари бор. Дунёда аҳолиси сон жиҳатидан кўп ёки камроқ халқ бўлиши мумкин, аммо маданий ва маърифий соҳада бирбиридан кам ёки ортиқ миллат йўқ. Аммо ҳар бир миллатнинг ўзига хос ўтмиши, маданий ва маънавий қадриятлари, миллий қаҳрамонлари, бошқа миллат томонидан таҳқирланиши асло мумкин бўлмаган урф-одатлари, турмуш тарзи ва қон-қардошлик белгилари мавжуд. Ҳеч қайси миллатнинг ўзга миллат фаолиятини баҳоловчи ҳакам бўлишга ҳаққи йўқ. Бирор бир таълимот, давлат шакли ёки яшаш услубини қабул қила олмаганлиги учун ҳеч қачон у ёки бу миллат айбдор эмас. Шу маънода умуминсонийлик бир миллат қадриятларини бутун оламга ёйиш йўли билан эмас, балки ҳамма миллат ва элатларнинг қадриятларини асрабавайлаш, муросалаштириш йўли билан бойиб боради. Афсуски, собиқ иттифоқда ана шу ҳақиқатлар англаб олинмади...

Миллий қадриятлар тушунчаси муайян миллатнинг табиий, тарихий ва ижтимоий ривожланиш жараёнида яратган моддий ва маънавий бойликларигина эмас, тил, миллий онг, миллат руҳи, тарихи, ўтмиши, турмуш ва яшаш тарзи, миллат ҳаётининг тартиб-қоидалари ҳамда улар билан боғлиқ миллий хусусиятлар, жиҳатлар ва бошқаларнинг аҳамиятини ифодалайди.

Миллатнинг ўзига хослиги, бетакрорлиги, ранг-баранглиги ва ижтимоий жараёнда ўзгариб бориши билан боғлиқ энг асосий қадрияти — унинг генофондидир. Генофонд — фақат ирсият орқали ўтадиган табиий ўзига хослик эмас, у тарихий белгилар, хусусиятлар, ранг-баранглик ва ўзгарувчанликни ҳам ўзида ифодалайди. Айнан бирор халқ, миллат, элатни йўқотиш учун қилинган тажовузнинг «геноцид», деб аталиши бежиз эмас. Биз чет эллар, МДҲ давлатлари ва Ўзбекистонда чоп этилган китоб, рисола, мақолаларда генофонд билан боғлиқ таърифлардан 20 га яқинини кўриб чиқдик. Уларнинг қарийб аксариятида бу тушунча муайян табиий-тарихий ёки биологик бирликнинг маълум бир ҳудудда узоқ яшаши натижасида шаклланган ва авлодлардан-авлодларга ўтадиган табиий, биологик хусусиятлари ҳамда жиҳатларининг йиғиндисини ифодалаши таъкидланган. Миллат тарихий ўзгаришлар, уруш ва қирғинлар натижасида аста-секин ўзгариши, камайиб кетиши мумкин. Аммо уни генофондининг ўзгариши миллатнинг ниҳоятда тез ўзгаришига, авлодларидан мерос қолган табиий-тарихий хислатларининг тез йўқолиб кетишига олиб келади.

Собиқ совет иттифоқида кейинги 50 йил давомида миллатларнинг генофондини сақлаш муаммолари тўғрисидаги масала билан боғлиқ тадқиқотлар олиб борилмади. 70 йиллик «социалистик экспериментлар» жараёнида одамлар бошига тушган турли хил қатағонлар, урушлар, бутун-бутун миллатларнинг ўз тарихий ватанидан кўчириб юборилиши, сохта шиорлар билан «юз мингчилар», «саксон мингчилар» ва бошқа ҳаракатлар натижасида аҳоли катта қисмининг кўчиб юриши, экологик тангликлар мамлакатдаги халқлар, миллат ва элатларнинг генофондига салбий таъсир қилмай қолмади. Бу эса кўпгина илғор кишиларни, олим ва зиёлиларни ташвишга сола бошлади. Зеро, совет даврида рўй берган юқоридаги сабаблар, одамларга, каттаю кичик миллатларга нисбатан ниҳояси йўқ уруш, ўзига хос «геноцид» (бу атаманинг биринчи қисми юнонча — уруғ, қабила; иккинчи қисми эса лотинча — ўлдираман деган маънони англатади) бўлганлиги бугун ҳеч кимга сир эмас.

Ўзбекистонда бугун соғлом авлодни тарбиялаш, халқ генофондини соғломлаштириш умумдавлат миқёсидаги вазифага айланган. Миллатнинг генофонди унинг бетакрорлигини англатади. Ушбу бетакрорликни умуминсонийлик жиҳатидан баҳолаш — ўз миллати қадриятларини холисона тарғиб қилиш, ўзга миллатнинг қадриятларига путур етказмасликка асосланади.

Миллий қадриятлар кишиларнинг яшаш жойлари, турмуш шароитлари билан боғлиқликда шаклланади. Ана шундай қадриятларнинг энг асосийси — туғилган Ватан ва она юртни севиш туйғусидир. Ватанни севиш туйғуси — инсон туғилиб вояга етган, у мансуб бўлган тарихий бирликнинг ўтмиши билан боғланган ижтимоий, иқтисодий, маданий муҳитга ва ҳудудга нисбатан бўлган муҳаббатдир. Бу бутун инсониятга хос умумий туйғудир. У ҳамма миллат вакиллари учун хос, уни бирор халқда кўпроқ, бошқасида камроқ ривожланган дейиш учун асос йўқ. Ватан туйғуси муайян тарихий бирликни вужудга келтирган ва сақлаб турадиган жойга нисбатан туғилган ижтимоий туйғудир.

Ватан туйғусида кишиларнинг ўзи мансуб бўлган тарихий бирлик шаклланишига муайян даражада таъсир кўрсатган ҳудудга нисбатан маънавий қарздорлиги, бурч ва масъулияти билан боғлиқ ижтимоий туйғулари намоён бўлади. Ватан — ана шундай туйғуни уйғота олгани учун ҳам қадриятдир.

Энг асосий миллий қадриятлардан бири — миллат учун умумий муомала воситаси бўлган миллий тил билан боғлиқ. Ўтган ўн йилликлар давомида республикамизда ўзбек тилининг мавқеи ва ишлатилиш даражаси пасайиб кетган эди. Ҳозирда республикада «Давлат тили тўғрисида»ги Қонуннинг қабул қилиниши, ўзбек тилининг давлат тили, деб эътироф қилинишининг Ўзбекистон Конституциясида белгилаб қўйилиши миллий ва умуминсонийлик диалектикасининг талабидир.

Маданият инсоният тарихининг илк даврларидан бери унинг ажралмас ҳамроҳи, инсоннинг ўзи каби қадимийдир. Оламда маданиятсиз эл, миллат, халқ йўқ. Ҳар қандай халқ ёки миллат тарихий ривожланиш ва тараққиёт даражасига мос келадиган ўзига хос маданиятга, умуминсоний ривожланишда ўз ўрни ва хусусиятларига эга. Мисрликлар қадимдан қолган пирамидалари, хитойликлар Буюк Хитой девори, европаликлар Эллада ва Рим тарихи билан боғлиқ ёдгорликлари, илмий кашфиётлари билан умуминсоний маданиятга ҳисса қўшганлари каби, бошқа халқларнинг ҳам бунда ўз ўрни ва ҳиссаси бор.

Маданий бойликларни яратиш, анъана ёки урф-одатларни қадрлаш дунёдаги ҳамма миллат ва халқларга хос умуминсоний жиҳатлардир. Аммо уларни асраш, авлодларга мерос қолдириш борасидаги хусусиятларни тарбиялаш, бу жараёнлардаги фаолият ва хатти-ҳаракатларда миллий ўзига хослик бор. Масалан, меҳмондўстлик ҳамма халқларга хос умуминсоний хусусиятдир. Аммо бир халқда меҳмон келиши билан дастурхон безатилса, саҳройи халқларда эса меҳмон ижозат бермагунча дастурхон очилмайди ва ҳоказо.

Демак, ҳар қандай миллат ижтимоий бирлик сифатида ўзига хос, бетакрор қадриятларни яратади. Миллий қадриятлар миллий маконда шаклланади, ранг-баранг тарзда намоён бўлади, кишилар онгига таъсир қилади, улар учун маънавий мезонлар ролини ўтайди, ижтимоий ривожланиш жараёнида доимо янгиланиб, авлоддан-авлодга ўтиб боради.

Қиём НАЗАРОВ,
фалсафа фанлари доктори.

Соғинч

ЭНГ АЗИЗ ГЎША

Уйимизни соғиндим она...

Бетакрор ва бепазир шоиримизнинг бул сатри юрагимни осмонларга олиб кетгудай қудратли. Ахир, сиз ҳам айтинг, ўзингиз туғилиб ўсган гўша қанчалар азиз

ва қадрдон эканлигини. Ҳар биримизнинг кўз очиб кўрганимиз — тўрт тарафи-да тилсимларга тўлган Уй. У ғиштин бўладими, пахса девор бўладими, синчлими, барибир биз учун азизу мукаррамдир. У...

Авваллари унинг номини ёки қандай таърифланишини билмасдик. Энди эса... бир мен эмас, бутун дунё билади уни. Етти йилки, бу Уйдан қуёш нурлари аримай қолди. Етти йилки, бу Уйнинг устига Оймомо ёруғлик тўкаётир.

«Эҳ, қанийди, унинг бир сиқим тупроғини кўзларимга тўтиё айласам, дунёдан армонсиз кетардим», дея зорланаётган хорижлик ватандошимнинг соғинчию ҳасратини энди тушундим. Бу Уй ҳаммамиз учун муқаддас ва муборак саналмиш Ўзбекистон — Ватан экан, азизлар!

Мусаллам УМИРОВА.

МУСТАҚИЛЛИКНИНГ 7 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

БОҚИЙ ВА МУНАВВАР ЙЎЛ

Мен ёшларга ҳавас қиламан. Уларнинг давраларида бўлишни севаман. Улар билан менинг ёшимда ярим аср ва бундан ҳам кўпроқ фарқ бор. Менинг ёшлигим бошқа замонда ўтди, буларнинг ёшлиги бошқа замонда ўтаяпти.

Оллоҳга минг бора шукрлар бўлсинки, мен ва менинг саксон ёшни қоралаган авлодим янги даврга – халқим ва республикам мустақилликка эришган даврга соғ-омон етиб келдик. Бу давр биз, оқсоқоллар салкам бир аср давомида бошдан кечирган даврга мутлақо ўхшамайдиган, тамоман янгидан кашф этилган даврдир. Етти йил аввал бошланган янги давр ҳам сиёсий, ҳам ижтимоий, ҳам иқтисодий жиҳатлардан тарихда кечган даврларга, ўтмишда мавжуд бўлган жамиятларга мутлақо ўхшамайди.Ҳозирги тузум, ҳозирги жамият ва ҳозирги ҳаётнинг ўтмишдаги бирон қитъа, бирон минтақа ёки мамлакатда андозаси бўлмаган.

Истиқлол поёнсиз йўлининг еттинчи довонига яқинлашдик.

Нималар орқада қолди, нималарга етишдик, бизни олдинда нималар кутаяпти? – Бу саволлар ёшми, кексами – ҳар бир онгли фуқаро учун табиийдир.

Модомики, янги тузум, янги жамият ҳар инсон учун осмондан тап-тайёр тушган ғанимат эмас, балки орзулар, изланишлар, интилишлар, меҳнат ва курашларнинг натижаси, меваси, маҳсули экан, босиб ўтилган йўлга синчков назар ташлаб, ютуқ ва зафарларни, кемтик ва нуқсонларни ақл тарозусида тортиб кўриш, эртанги кунга, келажакка аниқ-равшан вазифалар белгилаб олиш табиийдир.

Халқимиз барпо этган янги давлат, етти йил давомида шаклланган янги жамият ҳурматли Президентимиз Ислом Каримовнинг шарафли номи билан боғлиқдир. Бизнинг авлодимиз мустақилликдан олдинги машаққатли, зиддиятли, суронли йилларнинг жонли гувоҳидир. Умуман, ҳеч нарса ҳечдан, йўқликдан пайдо бўлмайди. Истиқлол – бу, аввало элимизнинг тушида кўрган нурли рўёси, асрлар давомида юрагида ардоқлаб сақлаган умид-орзуси, орзиқиб-орзиқиб ўйлаган, куйлаган нурли манзилидир.

Машъални бир киши ёқади, ундан бутун эл-юрт чароғон бўлади, жами инсонлар кўнгли ёришади. Истиқлол машъалини Ислом Каримов ёқди, бу сўнмас шуъладан бутун Ўзбекистон ёришди, катта йўллар, кенг майдонлардан олис тоғ қишлоқлари ва чўллардаги овулларгача кенг диёр, буюк мамлакат чароғон бўлди.

Мен Президентимизнинг «Тафаккур» журнали бош муҳаррирининг саволларига берган жавобларини ўқиб чиққач, дил-дилимда нурли бир қониқиш ҳосил бўлди. Бу жавобларда мустақил давлат қурилишига бош бўлган арбоб, элюртига доно раҳнамо босиб ўтилган улкан йўлни таҳлил қилган, истиқбол режаларини муболағасиз, аниқ-равшан белгилаб берган.

Ислом Каримов халқ ҳаёти, тақдири, келажаги ҳақида ҳар доим, тинимсиз, чуқур қайғуради, айниқса, ёшларнинг турмуши, ўқиши, масъулияти ва келажагини кўп ўйлайди, уларнинг илмий ва маънавий ўсиши, камолга етиши ҳақида тинимсиз режалар тузади. Халқнинг, авлодларнинг маънавий юксалиши ҳақида шундай улкан меҳрибонлик туфайли тарихан жуда қисқа муддат – етти йил ичида янгича фикрлайдиган, янгича ишлайдиган навқирон авлод камолга етди. Минг-минглаб истеъдодли йигит ва қизлар Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция, Германия, Япония, Жанубий Корея, Туркия ва жаҳоннинг бошқа ривожланган мамлакатларидаги юқори нуфузли дорилфунунлар, институтлар, коллежларда таҳсил кўряптилар.

Илгариги вақтларда, чунончи, бундан ўн йил бурун чет эллардан Тошкентга делегация келса (албатта, Москва орқали) ёки Самарқанд, Бухоро ва Хивага туристлар ташриф буюрса (булар ҳам, сўзсиз Москва орқали), уларга марказнинг сиёсий ходимлари таржимон сифатида ҳамроҳ бўлиб келар, меҳмонларнинг мезбонлар билан бевосита мулоқотда бўлишларига йўл берилмасди.

Мен мудҳиш бир воқеани ҳамон даҳшатланиб эслайман. Бундан тахминан олтмиш йил муқаддам Ўзбекистондан бир гуруҳ ёшлар Германияга ўқишга юборилди. Ўша гуруҳда бизнинг Юсуф исмли қариндошимиз – гўзал, ёш йигитча ҳам бор эди. Орадан бир неча йил ўтгач, Германияда таҳсил кўрган ёшлар ўқишни битириб, Тошкентга қайтиб келишди. Лекин, орадан кўп вақт ўтмай, ёшларнинг ҳаммаси ҳибсга олинди ва тез орада отиб ташланди... «Талабалар иши», «кимёгарлар иши» деб аталган «иш» ҳамон жумбоқлигича қолди. Фақат шу нарса аёнки, шўронинг тоталитар истибдод тузуми шароитида эркин фикрлаш, эркин яшашга интилишнинг кичик бир учқуни ҳам дарҳол ўчириб ташланганлиги ҳақиқатдир.

Истиқлол халқимиз, авлодларимиз учун жаҳонга кенг дарбоза очиб берди. Истиқлол туфайли биз жаҳонга кириб бораяпмиз, жаҳон бизнинг диёримизга кириб келаяпти.

Тараққиётнинг «Ўзбекистон модели»ни эндиликда ўнлаб ривожланаётган мамлакатларнинг раҳбарлари, алломалари орзу қилмоқдалар. Бу модель бир жамиятдан иккинчи жамиятга чуқур илмий асосда, аста-секин, қадам-бақадам ўтиш усулидир.Бу иқтисодий ва ижтимоий чуқур асосланган ҳамда бошқалардан афзалликлари ҳозирданоқ ёрқин исбот қилинган иқтисодий ва ижтимоий давлат тузумини энди ривожлана бошлаган ўнлаб янги, ёш мустақил давлатларнинг раҳбарлари, халқлари қизиқиб ўрганмоқдалар.

Ўзбекистондаги барқарор тинчлик, бир текис иқтисодий тараққиёт, жами миллат ва халқларнинг самимий дўстлиги, ҳамкорлиги жаҳоннинг кўп мамлакатларидаги, айниқса яқин минтақадаги нотинчлик, уруш ва можаролар муҳитида ноёб мўъжизадирки, мустақил Ўзбекистон намунасини қадрлайдилар, ундан андоза олишга интиладилар.

Ўзбекистонда ҳамма соҳада бир дунё қурилиш ишлари кенг кўламда олиб борилаётган бир вақтда маънавиятга алоҳида эътибор берилаётгани дўстларни ҳам, душманларни ҳам лол қолдиради. Имом ал-Бухорий, Аҳмад ал-Фарғоний, Камолиддин Беҳзод юбилейлари тарихимизни тиклашга ва халқимиз маънавий буюклигини жаҳонга намойиш этишга яна бир карра хизмат қилади. Ҳозирги авлодлар бу каби, яна кўп бошқа маънавий, маданий, илмий, адабий воқеаларга томошабингина бўлиб қолмай, уларда бевосита иштирок этадилар, улуғ аждодлари билан фахрланиб, ўзлари ҳам янги маънавий юксакликларга интиладилар.

Маънавияти, маданияти юксак бўлган халқ баркамол бўлади.

Устоз тренер шогирдини камолга етказишда у эгаллаши керак бўлган юксакликни кунма-кун, қадамба-қадам белгилаб боради. Маънавий ҳаётда ҳам худди шундай бир дарс кетидан иккинчи дарс, бир тадбир кетидан иккинчи тадбир, бир муаммо кетидан иккинчи муаммо ўртага ташланиб, буларни амалга ошириш, ечиш жараёнида одамларнинг фикри ўсади, зеҳни ўткирлашади, онги равнақ топади.

Маънавиятнинг ҳар бир соҳасида, чунончи тил билиш, халқаро муаммолар – дипломатия соҳасида юз берган ўзгаришларни ақлингиз уфқида бир чамалаб кўринг. АҚШ, Англия, Германия, Франция, Хитой, Япония, Корея ва ўнлаб бошқа улкан мамлакатлардаги ўзбек элчилари, бошқа турли даражадаги етук дипломатлар, Америка, Европа ва Осиё қитъаларидаги ўнлаб академиялар ва дорилфунунларга фахрий аъзо этиб сайланган олимларимиз, хорижда таълим олаётган минглаб талабалар – булар ҳаммаси ҳаммамиз учун муқаддас бўлган Истиқлолнинг мевасидир.

Фидоий ижодкор инсонлар авлоди етишиб чиқди, уларнинг асил фарзандлари – янги ўзбеклар камолга етмоқдалар. Бундан етти йил аввал битта туманда иккита таржимон, ёки битта маҳаллада биронта хорижий тилни мукаммал эгаллаган тилмоч топилмасди. Эндиликда тил билувчилар ҳам, иш билувчилар ҳам ҳар уйда, ҳар бир идорада мавжуд.

Мен ҳамшаҳар оқсоқоллар билан тез-тез суҳбатлашиб тураман. Бирининг уч набираси, иккинчисининг икки жияни, учинчисининг бир неча жиянлари тадбиркор, яъни иш билади, тил билади, битта-иккитадан компьютери бор. Албатта, ҳар йил бир неча марта чет элга боради, хориждан меҳмонлар ҳам тез-тез келиб туришади. Бинобарин, булар ҳаммалари – иш кишилари.

Бутун халқи меҳнатда, изланишда, интилишда, ҳаракатда бўлган Ўзбекистон юзини, кўкрагини қуёшга кенг очган паҳлавондай, олға, фақат олға – чин истиқлолнинг ёрқин йўлидан, чин саодат ва маънавий камолот сари дадил интилади.

Халқимизнинг иқболи, давлатимизнинг истиқболи равнақ топсин.

Бу йўлнинг боқий ва мунаввар бўлсин, она Ўзбекистон!

Ҳамид ҒУЛОМ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

БОҒОТЛИКЛАР ТАЖРИБАСИ ҚЎЛ КЕЛМОҚДА

Боғот ҳақида гап кетганда дарров деҳқончиликда улар яратган тажриба ёдга тушади. Боғотликлар, дарҳақиқат шоли, ғалла ва пахта етиштиришда ўзига хос тажриба усулини яратишган. Буни улар эришаётган ютуқлардан ҳам билса бўлади. Туманнинг «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги деҳқонлари меҳнати самарадорлиги билан ажралиб туради. Улар бу йил ҳар бир гектар ердан 60 центнер дон ҳосили олишди. 990 гектар ерга экилган ғўзалар эса баравж ўсмоқда. Хўжалик пахтакорлари жорий йилда 31 ўрнига 40 центнер ҳосил тўплашни режалаштирганлар.

СУРАТДА: ***жамоа хўжалиги раиси Мадраҳим Худойберганов 7-бригада механизатори Иброҳимжон Раҳмонов билан.***

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ОИЛА – ЖАМИЯТ ТАЯНЧИ

Республика “Оила” илмий-амалий марказида семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Мамлакатимизнинг етакчи оилашунос олимлари, оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш масалалари билан шуғулланувчи давлат ва нодавлат ташкилотларининг мутасадди ходимлари иштирокида ўтган бу анжуман оила муаммоларини илмий-амалий ўрганишга бағишланди.

Кенгашни Бош вазир ўринбосари, республика хотин-қизлар қўмитаси раиси Д. Ғуломова бошқарди.

Анжуманда давлатимиз раҳбари Ислом Каримов Вазирлар Маҳкамасининг ярим йиллик якунларига бағишланган мажлисида сўзлаган нутқида ўртага қўйган вазифалар муҳокама этилди. Марказ директори О. Мусурмонова шу ҳақда маъруза қилди.

Сўзга чиққанлар мамлакатимизда ҳар бир оила манфаатини, унинг фаровонлигини таъминлаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилинаётганини таъкидладилар. Зеро, оила фаровонлиги – миллий фаровонлик асосидир. Айни вақтда жорий йилнинг бош вазифаси деб эълон қилинган оила манфаатларини рўёбга чиқаришни таъминлаш бўйича давлат дастурини бажариш учун барча имкониятларни тўлиқ сафарбар этиш зарурлигига эътибор қаратилди. Республикада оила муаммоларини тадқиқ қилишни ташкил этишга оид аниқ вазифалар белгилаб олинди.

Анжуманда, шунингдек, оила фаровонлиги – халқ соғлиги гарови, ўзбек оилаларини ўрганишнинг этнопсихологик, ижтимоий психологик муаммолари, соғлом авлодни шакллантиришнинг долзарб масалалари каби мавзулардаги маърузалар ҳам тингланди.

(ЎзА)

ЧОРВАЧИЛИК

● Пулини белига тукканлар кўп эди
● Ҳар бош соғин сигир 11 литрдан сут бераяпти

● Пудрат қўл келди
● Ишчининг маоши 12 минг сўм
● «Сайхунсут»да «Юлдуз» музқаймоғи

Чиноз туманидаги Алишер Навоий номли жамоа хўжалигининг сут-товар фермаси бундан уч йил муқаддам «Ким ошди» савдосига қўйилганида 558 бош қорамол боқилаётган бу мажмуани харид қилишга, аниқроғи уни эплаб, эмин-эркин ишлаб кетишга кўпчилик ботинмаганди. Хусанбой Араббоев таваккал қилиб фермани сотиб олди.

– Ўшанда кўп ўйландим, – дейди у. – Фермани-ку сотиб оларман, бироқ иш қовушармикан, дейман. Ахир уни шу пайтгача бутун бошли бир хўжалик эплаб келган-ку? Менда на ер бор, на ишчи кучи, на бирорта техника. Хайрият, мамлакатимизда аграр соҳани ривожлантиришга, фермерлик, тадбиркорлик ҳаракатини қўллаб-қувватлашга жиддий эътибор қаратилди. Ана шу мақсадга йўналтирилган Президент Фармонлари, ҳукумат қарорлари бизга энг катта дастур бўлди. Хўжаликдан 143 гектар ер олдик. 113 гектарда беда, 30 гектарида силос учун маккажўхори етиштираяпмиз.

Ҳусанбой Араббоев ўшанда таваккал қилиб янглишмади. Бугун ферма фаолияти билан танишган ҳар бир киши: «Отангга раҳмат!» дейди. Чунки вилоятнинг қатор туманларидаги хўжаликлар тасаррурида қолган сут-товар фермаларида наслни яхшилаш, сут ва гўшт ишлаб чиқаришни кўпайтириш у ёқда турсин, мавжуд чорва моллари туёқ сонини бир меъёрда сақлаб туриш ҳам муаммога айланган бир пайтда, бу ерда қорамоллар 580 бошга етди. 160 бош соғин сигирдан ҳар куни 10-11 литрдан сут соғиб олинаётир.

Ҳусанбой табиатан камгап, полвон сифат йигит. Қариялар бундай кишиларни сиртдан қараб, «оғир карвон» деб қўйишади. Бироқ у ғайратчан, тиниб-тинчимайди.

– Бизнинг ишда бир жойда ўтирсангиз ютқазасиз, ака, – дейди у. – Чорва бир кейин кетдими тамом, уни ўн йилда ҳам тиклолмайсиз. Шунинг учун қадимдан ҳар ким ҳам чўпон бўлавермаган. Номимиз фермер бўлгани билан, касбимиз ўша-да энди.

Унинг Исроилга бориб, тажриба ўрганиб қайтиши

ҳам ана шу чорвачиликнинг ҳали сизу биз билмаган тилсимларига интиқлигидан бўлди.

– Исроилда қайси фермага бормайлик уч маҳал сут соғишаётгани, сигирларни уч маҳал душга туширишаётганининг гувоҳи бўлдик. Туриб-туриб ўзимга таъсир қилди. Нега энди биз шулар қилган ишни эплолмаймиз. Ахир булар, илм-фанга, таяниб шу ютуққа эришишаяптику.

У янгиликка ўчлиги боис, асосий эътиборни чорва моллари наслини яхшилашга, мавжуд экин майдонларидаги ҳосилдорликни оширишга зўр берди. Бедазору макка экилган ерларни ижара пудратига ўтказди. Фермада қўшимча иш ўринлари очди. Пудратчилар билан ички шартнома тузиб, агар шу ердан юз центнердан ошириб беда пичани олсанг, режадан ортиғи сеники, деди.

–Истиқлолгача ишчининг моддий манфаатдорлиги иккинчи масала эди, –дейди у. – Чунки режа бирламчи ўлчов бўлиб қолганди-да. Пудратчиларнинг моддий манфаати тиклангач, ишимизда силжиш юз берди. Бугун ҳар гектар ердан 150 центнердан беда пичани ўриб олинаётир. Маккажўхоридан эса 500 центнердан озуқа жамғарилаяпти.

Исроилдан қайтгач, Олмаликқа бордим. Агар кўрган бўлсангиз, тоғ металлургия комбинатининг шунақанги зўр фермаси борки... бу ерда ўша Исроилда кўрганим – зотли моллар боқилади. Германиядан олиб келинган насли тоза новвослардан тўрт бош танлаб сотиб олдик. Кейинги йили улардан насл ола бошлаймиз.

Фермада «қора ола» зотли моллар парвариши шунчалар тартиб билан йўлга қўйилганки, кўриб ҳавасингиз келади. Тўғри, ферма биноларини таъмирлаш керак. Шу боис ҳам ўтган йилги ва шу йилнинг бугунги давригача топилган сармоялар ана шу ишларга сарфланаяпти.

– Исроилдагидек соғин сигирларни уч маҳал бўлмаса-да, икки маҳал душга туширадиган шароит яратамиз, – дейди фермер.

Жамоа аъзолари ярим йиллик якунларига кўра, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 86 тонна кўп сут ишлаб чиқаришди. Ҳар бош соғин сигирдан бугунгача 1750 килограмдан сут соғиб олинди. 1997 йилда 14 миллион сўмдан ошиқ даромад қилинган эди. Ярим йиллик якунлари сарҳисоб қилинганда, олти миллион сўм соф фойда олингани маълум бўлди. Ҳозир ишчиларнинг ўртача ойлик маоши 12 минг сўмдан ошди.

«Юлдуз» хусусий фермер хўжалигида соғиб олинаётган сутнинг ёғлилик даражаси ёз фаслида 3,5 , куз ва қиш ойларида эса 4 фоиздан кам бўлмайди. Шу боис, улар маҳсулотига қўшни Сирдарё вилоятидан ҳам харидорлар келишмоқда. Ҳозир Сирдарёдаги «Сайхунсут» корхонаси «Юлдуз»нинг асосий харидорига айланган.

– Тошкентда «Сайхунсут»нинг музқаймоғини харид қилганмисиз? – сўрайди ҳазил аралаш фермер. Ўша музқаймоқ «Юлдуз»нинг сутидан тайёрланган. Майли, гап унда эмас. Бизни қувонтиргани, мустақилликка эришмаганимизда бунақанги қўшма корхоналар қаёқда эди? Ўзимизнинг қўлбола музқаймоқни мақтаб юравераредик-да! Фермер, тадбиркор, бизнесмен деяпмиз. Булар ҳам истиқлол шарофати туфайли таомилимизга кирган хайри баракали касб-корлар. Бўлмаса, ким бизга бунақанги имкониятлар берарди, дейсиз...

Ш. КАРИМОВ,
«Халқ сўзи»нинг Тошкент вилояти бўйича ўз мухбири.

ЭКСПОРТГА МАҲСУЛОТ ЧИҚАРИЛМОҚДА

Самарқанд туманидаги “Тоҳирий” фирмаси ишбилармонлари хорижлик “Перуз-Лорч” қўшма корхонасини ташкил этганди. Яқиндан бошлаб бу корхона ўз маҳсулотини маҳаллий бозордан ташқари хорижга сотишни ҳам йўлга қўйди. Шу мақсадда Москва шаҳрида корхонанинг дилер фирмаси очилди. Ҳозир Россия аҳолисига қишлоқ корхонасида тайёрланган жаҳон андозаларига мос уй-рўзғор жиҳозлари, жумладан газ плиталари, иситиш печлари ва бошқа буюмлар сотишмоқда.

Ҳ. ШУҚУРОВ,
ЎзА мухбири.

ОҚОЛТИН ТУМАНИ МАРРАГА ЕТДИ

Оқолтин тумани Сирдарё вилоятининг чўл зонасида жойлашган энг йирик минтақаси ҳисобланади. Туман ғаллакорлари давлат буюртмасини бажардилар. Жами 31 минг 500 тонна ғалла топширилди. Бунга тумандаги “Сардоба”, К. Уқубоев, Усмон Носир, “Андижон”, “Фарғона”, С.Сиддиқов номли хўжаликлар муносиб ҳисса қўшди. “Мирзақудуқ”, “Дилшод”, “Книбек”, “Бегмат”, “Тўқмоқ”, “Пахтакор” каби деҳқон-фермер хўжаликларида эса ҳосилдорлик 45-60 цетнерга етди.

Туман ғаллазорларида ўрим-йиғим давом этаяпти. Ғаллакорларжами хирмонни 35 минг тоннага етказишни мақсад қилишган. Ғалладан бўшаган ерлар пешмапеш шудгор қилинмоқда. Туман бўйича 200 гектар ерга макка, 110 га ерга сабзавот, 100 гектар ерга шоли ва бошқа экинлар экиш режалаштирилган. Буғдой уруғи экишҳар йилгидан эртароқ, яъни 15-20 августларда бошланади. Бир сўз билан айтганда, келгуси йил ҳосили учун ҳам пухта замин ҳозирланмоқда.

Фарҳод НОРМАТОВ,
ЎзА мухбири.

«РОҲАТ»ОТАЖ
(ПИВО ЗАВОДИ)
1998 йил 11 август соат10.00 да акционерларнинг навбатдан ташқари йиғилиши ўтказилишини маълум қилади.
Кун тартиби:

1. *Кузатув кенгашини қайтадан сайлаш.*
2. *Хорижий сармоядорлар иштирокида қўшма корхона тузиш ҳақида.*
3. *Янги тузиладиган қўшма корхонанинг Низом жамғармаси тўғрисида.*
4. *Қўшимча акциялар чиқариш,уларни жойлаштириш йўли билан «Роҳат»ОТАЖнинг Низом жамғармасини кўпайтириш тўғрисида.*
5. *Низом жамғармасининг кўпайтирилиши муносабати билан «Роҳат» ОТАЖ Низомига ўзгартишлар киритиш тўғрисида.*
6. *Давлат мулки қўмитаси Тошкент вилояти бошқармасига юборилган,Тошкент вилояти прокурорининг 1998 йил 18.06.даги № 7-19 сонли протести муносабати билан «Роҳат» ОТАЖнинг 1998 йил 24.04. даги йиғилиши қарорини бекор қилиш тўғрисида.*

Акционерлар(улар вакиллари)нинг умумий йиғилиши республика Киночилар уйининг мажлислар залида бўлиб ўтади.

Манзил: Тошкент ш., «Ўзбекистон» шоҳкўчаси, 98.

Навбатдан ташқари умумий йиғилиш акционерлардан бири- Milland Company SA талаби билан ўтказилмоқда.

Умумий йиғилишда иштирок этувчи акционерларнинг рўйхати реестрнинг 07.08.1998 йил ҳолатига кўра тузилади.

Ҳар бир акционер ўзи билан паспорт,акционер вакиллари эса нотариус томонидан тасдиқланган ишонч қоғози олиб келишлари лозим.

Маълумотлар ва қўшимча ахборотлар учун қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилишингиз мумкин: 63-74-22,63-95-35.
Манзилимиз:702147,Тошкент вилояти,Қибрай тумани,Салар ГЭС қўрғони.
«РОҲАТ»ОТАЖ Кузатув кенгаши

849

Ташкилот – ХТ 28х4МА2 русумли янги трактор сотади. Завод нархида. Пул тўлаш услуби келишилган ҳолда.
Тел. 637410 (9.00-16.00), 653876, 422833 (кечқурун).

ҲУРМАТЛИ ФУҚАРОЛАР ВА ЙЎЛОВЧИЛАР!

Республика Ички ишлар вазирлиги Нақлиётдаги ички ишлар бошқармаси ходимларининг оддий ва бошлиқлар таркиби ўртасида тартиб-интизом ва қонунчилик бузилишининг олдини олиш мақсадида мазкур бошқарма Махсус инспекциясида **ИШОНЧ ТЕЛЕФОНИ** **ҳар куни соат 09.00 дан 18.00 гача ишлаб турибди.**

Республика ИИВ Нақлиётдаги ички ишлар бошқармаси раҳбарияти.

Таклиф ва эътирозларингизни ушбу телефон орқали билдиришингиз мумкин: 54-82-38.

824

Ихтисослаштирилган акционерлик-тижорат «Пахта-банк» Бошқаруви, касаба уюшмаси ва жамоаси Бошқарувнинг иқтисодий маслаҳатчиси Шербой Ёқубовга набираси **ГУЛШОДАХОН**нинг бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика ихтисослаштирилган акциядорлик – тижорат банки «Ғаллабанк» жамоаси банкнинг масъул ходими Жўра Менгниёзовга онаси **Қундуз МАМАНАЗАРОВА**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбеккино» давлат-акционерлик компанияси ва Ўзбекистон киноарбоблари бирлашмаси Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган артист, театр ва кино актёри **Шукур САМАНДАРОВ**нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия билдиради.

Ихтисослаштирилган акционерлик-тижорат «Пахта-банк» Бошқаруви, касаба уюшмаси ва жамоаси Сурхондарё вилоятининг Учқизил бўлими бошқарувчиси Бердимурод Тўхтаевга ўғли **ДИЛМУРОДЖОН**нинг бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент Архитектура-қурилиш институти ректорати ўқув бошқармасининг бошлиғи доцент Рустам Қўчқоровга онаси **Амина РАҲИМОВА**нинг вафот этгани муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

МУСТАҚИЛЛИК МЕВАЛАРИ

Андижон шаҳрининг қоқ марказида кўнгурадор, маҳобатли яна бир иншоот қад ростламоқда. Мустақиллик байрами куни ишга туширилажак бу иншоот ижодкорлари ва яратувчилари уни истиқлолнинг бетакрор мўъжизаси сифатида асрлар оша халқимизга хизмат қилишини дилга жо этганлар.

ФАЙЗЛИ БОҒЛАР ТАРОВАТИ

Андижон номи тилга олинганда, кўпларнинг кўз ўнгида боғ ўртасида парвозга шайланиб, улкан қанотларини кенг ёйиб турган бургут ҳайкали намоён бўлади. У Бобур Мирзо, Нодирабегим авлодлари учун рамзий қиёфага айланган. Гўзаллик ва маҳорат, ақл ва заковат маҳсули бўлган «бургут» йиллар синовига бардош бера олмади. Тунука қанотлари емирилиб, аянчли ҳолга тушиб қолди. Биргина бу эмас, вилоятнинг бош маданият ва истироҳат боғи ҳисобланган Навоий номли оромгоҳнинг чор атрофи кўримсиз пастак деворлар, темир панжаралар билан ўралган, ичкаридаги фавворанинг ўзи бир қултум сувга зор эди.

Мустақиллик қайнар булоқлар кўзини очиб юборди. Ҳамма нарсанинг имкони бор экан. Давлатимиз энди оёққа туряпти, қўли калта, маблағ етишмайди, деган важ-корсонларга барҳам берилди. Шаҳар қурилиш, ободонлаштириш, хиёбону гулзорлар ташкил этиш майдонига айланди. Ҳокимият тепасида турганлар «Ҳар бир иншоот, бино, фаввора, ҳатто ихчамгина хиёбону ёритқичнинг ҳам ўз қиёфаси бўлсин» деган қатъий талабни қўйишди. Истиқлолнинг яратувчилик, янгиланиш, туб ўзгаришлар ясашга даъват этувчи ҳузурбахш шабадаси туфайли Андижонни тарк этаёзган гўзаллик, миллийлик, файзу тароват қайтиб келди.

Инсон қўли гул, деб бежиз айтмайдилар. Асрлар юзини кўрган боғ дарвозаси олиб ташланди. Ўрнида қулоч етмас устунларга Ғазалкент мармаридан либос кийдирилган нақшиндор дарвоза қурилмоқда. Унинг остидан ойнаванд шифтларга ўрнатилган ҳайратомуз ганчларга назар ташлагудай бўлсангиз, дўппингиз тушиб кетади. Дарвозанинг икки ёнидаги гулзорлардан иборат хиёбонлар, кўкка сапчиётган сув эпкинидан баҳра олдиргучи, ором бағишлагувчи фавворалар, оқшомлар борлиқни нурга чўмилтирувчи чироқлар шодаси кишилар чарчоғини ёзади, кўнгилларга ёруғлик солади. Хаёлингизни ўғирлайди.

Боғ ижодкорлари бу гал ерга асфальт ётқизишдек анъанадан воз кечдилар. Боғ ичкариси ҳамда хиёбонларга элтувчи йўлкалар, майдонларга Андижоннинг ўзида тайёрланган аъло сифатли қизғимтир ғишт териб чиқилди. Орасига қум сепилиб шиббаланди. Маҳаллий усталар уларни шундай жойладиларки, энди йўлканинг ўзида ҳам бири иккинчисини такрорламайдиган гўзал манзаралар ҳосил бўлди.

Йиллар мезон эмас. Қилинган ишлар, амалга ошаётган режалар дилларни қувонтиради. Оромгоҳга кираверишдаги арк, унинг миллий безаклари, кенг кўламдаги қурилишлар боғнинг иккинчи умри бошланишидан нишона. 161-қурилиш тресті ҳамда «Холис» фирмаси маблағи эвазига қад ростлаган икки минг кишига мўлжалланган ёзги эстрада саҳнаси, кўл атрофидаги меҳмонхона миллий нақшлар, қўли гул усталарнинг маҳорати билан жилоланиб турибди. Ундаги гўзалликни томоша қилишнинг ўзи хордиғингизни чиқаради. Унинг қаршисидаги суҳбатхонани айтинг. Андижон мебель фабрикасининг ишбилармонлари бутун маҳоратини ишга солишган. Ёғоч ўймакорлиги, мўйқалам усталари шарқона безакларни мужассам этган.

Боққа туташ футбол ўйингоҳини айтинг. Аввалари у хўжакўрсинга тиклангандек эди. Энди-чи? Бағрига 15-20 минг томошабинни сиғдира оладиган маскан Бобур номли Андижон ипгазлама ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳомийлигида гўзал ва мафтункор қилиб қайта тикланди.

Шаҳар ҳокимлиги вилоят ҳокимлигининг амалий ёрдамига таянган ҳолда маданий ишлар ривожи, маънавий камолот учун алоҳида эътибор қаратаётир. Ишбилармонлар, йирик фирмалар, «Андижон автойўл», «Андижон ёғмой» сингари ҳиссадорлик жамиятлари савоб иш учун жалб этилмоқда.

Юртбошимиз қайта ва қайта таъкидлаётганларидек, юртимизда яхши ном ва яхши ишларимиз қолишлиги учун ҳамма бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилмоқда. Мустақиллик куни арафасида вилоят меҳнат аҳли ихтиёрига топширилиши кўзда тутилаётган маданият ва истироҳат боғи ана шу яхши ишларнинг бир бўлагидир.

Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Эндиликда

SIEMENS
NIXDORF

шахсий компьютерларнинг тақдири нима бўлади?

Улар аввалгидек шахсий компьютер бўлиб қоладилар!

SIEMENS

Ўз мақсадига етиш, дунёдаги ахборот ва коммуникация техникалари (АКТ) етказиб берувчи энг йирик компания бўлиш учун – Siemens **1998 йил 1 октябрдан** бошлаб ўз ташкилотлари тизимини қайта кўриб чиқади. Бундай йўл тутишдан мақсад узоқни кўзлаган, дунёда шахсий компьютерларни ишлаб чиқариш бўйича учинчи ўринни эгаллаган Тайваннинг ACER компанияси билан иттифоқ ҳолда фаолият юритишдир. Шу билан бирга Siemens маҳсулотни режалаштириш, сотиш, маркетинг, сервис хизматларини сақлаб қолади, ACER эса Аугсбургда шахсий компьютерларни ишлаб чиқаришни ўз зиммасига олади. Шулардан келиб чиқиб, Siemens Nixdorfнинг мижозлари ўзларининг келажак ҳаётларини аввалгидек Siemens компанияси маҳсулотлари билан боғлашлари мумкин. Натижада Siemens ахборот ва коммуникация етказиб берувчи ягона энг йирик корхонага айланади.

Қўшимча маълумотлар учун телефонлар:
132-03-14, 40-67-50,
ёки 133-48-99, 133-47-99
(“Хайтек” фирмаси Siemens Nixdorf компьютерларини сотиш бўйича ишончли ҳамкор)

822

ОТА-ОНАЛАР, МАКТАБ ДИРЕКТОРЛАРИ, МУАЛЛИМЛАР ВА ЎҚУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ЎЗБЕКСАВДО» акционерлик компанияси томонидан республиканинг барча шаҳар ва туманлари марказларида мактаб ўқувчилари учун

МАКТАБ БОЗОРЛАРИ ВА ЯРМАРКАЛАР ОЧИЛДИ

Республика бўйича 104 та бозор-ярмаркада, 170 та дўконда мактаб ўқувчилари учун дафтар, кундалик дафтар, ручка, қалам, портфель каби ўқув қуроллари, шунингдек, ўқувчилар формалари, жами 600 миллион сўмлик энг зарур моллар сотилмоқда.

Улар шаҳар ва туман марказларининг бош кўчаларида, майдонларида ва савдо расталарида жойлашган.

Тошкент шаҳрида эса 17 та мактаб бозори ва 22 та дўконда ўқувчилар учун керакли барча моллар билан савдо қилинмоқда.

Булардан ташқари, барча «Болалар моллари» дўконларида мактаб ўқувчилари учун кийим-кечаклар, пойафзал ва ўқув қуроллари сотилаётир.

РЕСПУБЛИКА ВИЛОЯТЛАРИДА ТАШКИЛ ЭТИЛГАН МАКТАБ БОЗОРЛАРИ, ЯРМАРКАЛАР, САВДО ДЎКОНЛАРИ

Тартиб №:	Ҳудудий савдо-ишлаб чиқариш акционерлик компаниялари	Бозор ва ярмаркалар сони	Савдо дўконлари сони
1.	“Қорақалпоқсавдо”	7	12
2.	“Андижонсавдо”	8	13
3.	“Бухоросавдо”	7	13
4.	“Жиззахсавдо”	5	8
5.	“Қашқадарёсавдо”	7	12
6.	“Наманагансавдо”	6	9
7.	“Навоийсавдо”	3	3
8.	“Самарқандсавдо”	11	17
9.	“Сирдарёсавдо”	4	8
10.	“Сурхонсавдо”	4	8
11.	“Тошвилоятсавдо”	10	15
12.	“Фарғонасавдо”	10	20
13.	“Хоразмсавдо”	5	10

МАКТАБ БОЗОРЛАРИ ВА ЯРМАРКАЛАРГА МАРҲАМАТ!!

“ЎЗБЕКСАВДО” акционерлик компанияси.

AL-852

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), А. Жабборов, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Пак (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. Сафаров, Л. Спиридонов, Р. Фарҳодий, И. Худоёров, И. Шоғуломов, Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Хатлар бўлими 136-29-89, 133-07-48; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0249, 27714 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

© МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — Қ. Эшматов.
Навбатчи — Т. Абдураҳмонов.
Мусаҳҳиҳ — Ф. Усмонов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 *Босишга топширилди: 23.05* 1 2 3 4 5 6